

Įsipareigojimus įvykdysime

Artinasi žymus įvykis mūsų šalies gyvenime. Gruodžio mėnesio pabaigoje TSKP CK Plenumas svarstys tolesnio žemės ūkio išvystymo klausimus. Mūsų kolūkiečiai džiaugiasi pirmaisiais septynmečio metų rezultatais ir pasiryžę iki TSKP CK Plenumo atidarymo dienos prieš laiką įvykdyti savo socialistinius įsipareigojimus.

Pavasari mūsų žemdirbiai davė žodį septynmetį įvykdyti per penkerius metus, prisilindami padidintus įsipareigojimus.

Šie įsipareigojimai sparčiai vykdomi. Per

10 šių metų mėnesių pieno pagaminta 100 ha naudmenų po 261,6 cent, o kiaulienos — 26 centneriai 100 ha arimo.

Paskaičiavus turimus bekonus, aiškiai matyti, kad ir kiaulienos gamyboje pasieksime tai, ką užsimejom.

Didindamos kiaulienos gamybą, paslaikojančiai dirba kiaulių šėrikės Ona Jakeliūnienė, Vera Kisielinė ir kitos. Šėrikė O. Jakeliūnienė šįmet nuėmė daugiau kaip 100 bekonų.

Sėkmingai įsipareigojimus vykdo ir karių melžėjos. Pirmąja melžėja Anelė Mik-

šytė. Rūpestingai prižiūredama gyvulius, iš kiekvienos karvės ji jau primelžė po 2.700 litrų pieno, o iki metų pabaigos gaus daugiau kaip tris tūkstančius.

VI. GINDRENAS
„Draugystės“ kolūkio sąskaitininkas

1959 m.

lapkričio

15 d.

Sekmadienis

Nr. 92 (1075)

KAINA 15 KAP

Eina nuo 1948 m.

KOLEKTIVINIS DARBAS

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKSCIO RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

PIRMAJAM VISASĄJUNGINIAM TARYBINIŲ ŽURNALISTŲ SUVAŽIAVIMUI

Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komitetas karštai sveikina pirmąjį Visasąjunginį tarybinių žurnalistų suvažiavimą ir jo asmenyje visus tarybinės spaudos, radijo ir televizijos darbuotojus.

Mūsų šalyje spauda tapo neatskiriama liaudies dvasinio gyvenimo dalis, o tarybinė žurnalistika — labai svarbi partinės ir visuomeninės veiklos sritis. Komunistų partija didžiai vertina kilnų tarybinių žurnalistų — laikraščių ir žurnalų, radijo ir televizijos, leidyklų ir informacijos organų darbuotojų — darbą, nes jie vaidina svarbų vaidmenį vykdamy istorinį žygį — kuriant komunistinę visuomenę, auklėjant naująjį žmogų ir kovojant už taiką visame pasaulyje.

Tarybinė spauda — tikrai laisva ir tikrai liaudiška spauda. Tuo ji iš pagrindų skiriasi nuo buržuazinės spaudos. Didis marksistinis-lenininis idėjiškumas, partinis principingumas, teisingumas, kovinė revoliucinė dvasia, nesitaikstymas su idėjiniais svyravimais ir revizionizmu sukėlė nuoširdžią darbo žmonių meilę mūsų spaudai.

Tarybiniai žurnalistai dirba liaudžiai, vardan jos laimės ir klestėjimo. Komunistinės statybos ir komunistinio auklėjimo, didvyriško tarybinių žmonių darbo ir kilnių moralinių idealų temos — jų svarbiausios temos. Kritika ir savikritika — svarbiausias mūsų spaudos metodas. Komunistų statytojų darbo ir moralinis žygis — tarybinių žurnalistų kūrybinio įkvėpimo šaltinis. Partija ir liaudis aktyviai remia kiekvieną vertingą mūsų spaudos, radijo ir televizijos iniciatyvą, jų aktyvų dalyvavimą kovoje už septynmečio plano mūsų šalies liaudies ūkiui ir kultūrai vystyti įvykdymą ir viršijimą, už Tarybų Sąjungos Komunistų partijos XXI suvažiavimo iškeltų didžiųjų uždavinių įgyvendinimą.

Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komitetas linki pirmajam TSRS žurnalistų suvažiavimui laimėjimų darbe ir reikšmingą tvirtą įsitikinimą, kad tarybiniai žurnalistai išmėginti partijos padėjėjai, ir toliau saugos bei gausins leninines tarybinės spaudos partiškumo bei masiškumo tradicijas ir skirs visas savo jėgas didžiai kovai už komunizmą.

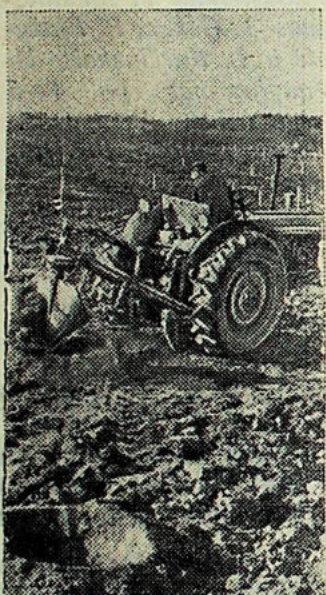
Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komitetas

Didžiausiame sode

Dešiniajame Nemuno krante, už kelių kilometrų nuo tos vietos, kur į Nemuną įsilies Dubysos vandenys, yra valstybinis Milurino vardo vaismedžių-vaiskrūmių medelynas. Jė į šias apylinkes atvyktų žmogus, čia nebuvęs trejus kelveris metus, jis nepažintų apylinkių. Kur nepažvelgsi, visur nauji pastatai ir sodai, sodai. Sodais medelyne perėltais ir užpraeltais metais apsodinti beveik 170 hektarų, neskaitant vaiskrūmių, apsauginių juostų ir daigynų.

Medelyno septynmečio plane numatyta, kad 1965 metais būtų 500 hektarų pramoninio sodo. Tačiau tokį klekį medelyno kolektyvas nutarė pasodinti per trejus metus.

Medžiaga pramoniniam sodui imama iš savo medelyno. Sodinių pakanka ne tik saviems reikalsams. Vien per spalio mėnesį įvairiems ūkiams ir organizacijoms parduota beveik 7.000 jaunų medelių. Medelyne išaugintų sodinukų šįmet įsigijo Vilkaviškio tarybinis ūkis, Kauno rajono „Gintaro“ kolūkis,

Naumiesčio rajono Sintautų MMS ir kiti.

Pagal planą pramoninio sodo šiemet buvo numatyta apsodinti 75 hektarus. Medelyno darbuotojai, mechanizavę duobučių kasimą, nutarė apsodinti 100 hektarų.

Sodus medelyne kasdien sodina 130—150 žmonių. Todėl darbas vyksta labai sparčiai.

Z. Mikalauskas

Nuotraukoje: dirba A. Dapkevičiaus traktorinė duobkasė.

M. Ogajaus (ELTOS) nuotr.

Nekulia, o mala

Nekokte reikalai „Jaunosios gvardijos“ kolūkyje. Iki šiolei čia išskultos grūdinės kultūros tik nuo 120 hektarų. Nuo 212 ha jau galėtų kloti klijus, tačiau kolūkių valdyba turėtų ieškoti būdų kūlimo darbams paspartinti. Deja, to nėra.

Kolūkis turi tik vieną traktorių, pritaikytą kūlimui. Bet ir šitas naudojamas ne pagal paskirtį. Vieną dieną su juo kuliama,

kitą — grūdai malami. Šis traktorius kolūkyje ne vienintelis. Bet kolūkio valdyba nenuperka špūlės kuliama-jai sukli, ir su kitu traktoriumi negalima dirbti. Kelinti metai taip ir vargstama. Kai reikia kulti — malama, kai miltų fermos reikalauja — kuliama.

Be abejo, esant tokiai tvarkai, kolūkis suvėluos kūlimą.

G. Vartiklis

Atidarytas pirmasis Visasąjunginis žurnalistų suvažiavimas

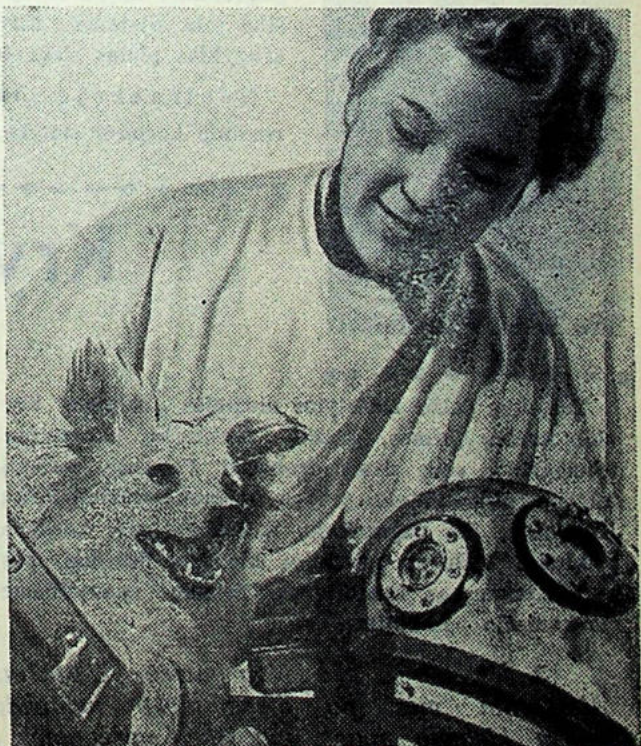
Maskvoje, Sąjungų namų Kolonų salėje, lapkričio 12 d. atidarytas pirmasis Visasąjunginis žurnalistų suvažiavimas. Jo darbe dalyvauja daugiau kaip 700 delegatų.

Stovėdami, audringais plojimais suvažiavimo delegatai sutinka prezidentume pasirodžiusius draugus L. Brežnevą, J. Furceva, N. Chruščiovą, N. Ignatovą, A. Kiričenko, F. Kozlovą, O. Kuusineną, A. Mikojaną, N. Muchitdinovą, M. Suslovą, K. Vorosilovą, P. Pospelovą.

Suvažiavimas atidarytas. Tribūnoje — Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komiteto Prezidiumo narys, TSKP CK sekretorius M. Suslovas. Jis skaito TSKP Centro Komiteto sveikinimą žurnalistų suvažiavimui.

Pranešimą apie organizacinio biuro darbą ir TSRS žurnalistų sąjungos uždavinius padarė organizacinio biuro narys, „Pravdos“ laikraščio vyriausiasis redaktorius P. Satiukovas.

(TASS-ELTA).

Keturkojai „kosmonautai“

Amžinąją žmonijos svajonę — skridimą už Žemės ribų, į kitas planetas neįmanoma įgyvendinti be tarpplanetinės erdvės sąlygų žinojimo.

Koks įvairiausių išspinduliavimo rūšių intensyvumas? Kaip gyvas organizmas reaguoja į išspinduliavimą ir kitas neįprastas kosminio skridimo sąlygas? Į šiuos ir daugelį kitų klausimų reikia gauti tikslūs atsakymus. Tik po šito galima paleisti tarpplanetinį laivą su žmonėmis.

Daug mokslui padeda maži keturkojai „kosmonautai“ — šunys. Jų skridimai geofizinėse raketose ir dirbtiniuose Žemės palydovuose duoda davinį apie gyvūnų prisitaikymą neįprastoms kosmoso sąlygoms. Laboratorių sąlygose „kosmonautai“ pratinami prie triukšmo, vibracijos ir t. t. Nuolatinis paruošimas padeda gyvūnams ramiai pakelti visa, kas surišta su kosminiu skridimu.

Nuotraukoje: laborantė N. Kazakova paruošia šunį bandomajam skridimui.

L. Porterio (TASS) nuotr.

Ką parodė pirmieji užsiėmimai

Šiais mokslo metais partinio švietimo sistemoje pradėjo darbą 7 politmokyklos, 11 ratelių TSKP istorijai studijuoti, 3 seminarai konkrečiai pramonės ekonomikai, 2 seminarai komunistinio auklėjimo ir 2 seminarai filosofijos klausimams nagrinėti.

Partinio švietimo sistemoje pradėjo mokytis 727 klausytojai. Partijos rajono komitetas, pirminės partinės organizacijos šiais mokslo metais didelį dėmesį skyrė propagandistų kadru parinkimui ir jų mokymui. Jeigu praėjusiais mokslo metais dalis

propagandistų buvo su nebaigtu viduriniu arba viduriniu išsilavinimu, tai šiemet didesnė dalis propagandistų yra su aukštesniu arba nebaigtu aukštesniu išsilavinimu.

Pirmieji užsiėmimai partinio švietimo sistemoje parodė, kad mokslo metų pradžiai partinės organizacijos ruošėsi gana kruopščiai. Pirmuose ratelių

klausytojams žurnaluose išspausdintas nuotraukas, susijusias su drg. N. S. Chruščiovo kelione į JAV. Užsiėmimas klausytojams buvo įdomus ir patrauklus.

Gerą iniciatyvą parodė „Draugystės“ kolūkiečių partinė organizacija, organizuodama paskaitų ciklą apie drg. N. S. Chruščiovo kelionę į JAV. Kol-

ir turiningai užsiėmimus praveda propagandistas drg. Valiauskas su „Anykščių vyno“ fabriko dirbančiaisiais ratelyje TSKP istorijai studijuoti.

Tačiau kai kurios partinės organizacijos tebekartoja praėjusių mokslo metų klaidas. Pavyzdžiui, vietinio ūkio valdybos pirminė partinė organizacija neužtikrino klausytojų dalyvavimo pirmuose užsiėmimuose, nors

propagandistas jiems ir buvo pasiruošęs. Nereguliariai pravedami užsiėmi-

mai „Spartako“ fabriko politmokykloje ir kitur.

Siekiant pašalinti rimtus trūkumus, kurie pasitaikydavo praėjusiais mokslo metais propaguojant ekonomines žinias, šiemet buvo imtasi priemonių. Atskiriems propagandistams buvo nurodyta, kad ekonominio mokymo turinyje reikia vengti paviršutiniškumo, kai rateliai ir seminarai ekonomikos klausimams nagrinėti buvo paverčiami tiesiog gamybiniais pasitarimais, o išsamus ekonominės teorijos ir ūkio ekonomikos studijavimas dažniausiai buvo pakeičiamas agrozootechnikos klausimų nagrinėjimu. A. Utkus LKP RK politinio švietimo kabineto vedėjas

Partijos gyvenimas

ir seminarų užsiėmimuose buvo plačiai išnagrinėta tema: „Taikos išsaugojimas — svarbi problema tarptautinių santykių srityje“. Čia propagandistai užsiėmimų metu panaudojo drg. N. S. Chruščiovo kelionės į JAV medžiagą. „Už taiką“ kolūkiečių politmokyklos propagandistas drg. Kulbokas, praveddamas užsiėmimą, kaip pavaizdumo priemonę pateikė

ūkiečiams bus skaitymos paskaitos: „Istorinis N. S. Chruščiovo vizitas į JAV — įžymi taikingos Tarybų Sąjungos politikos pergalė“, „Visuotinis ir visiškas nusiginklavimas — svarbiausia šių laikų problema“, „Tarybų Sąjungos galios stiprinimas — svarbiausia taikos ir tautų saugumo garantija“ ir kt.

Iliustruodamas vietiniais faktais, įdomiai

Urale statoma 200 tūkstančių kilovatų galingumo atominė elektrinė. Perkaitinti aukšto spaudimo garai bus gaunami urano reaktoriuose ir paduodami turbogeneratoriams.

Baigiamas elektrinės pastoties įrengimas; statomas pagrindinis korpusas su reaktoriniu skyklumi ir mašinų sale. Statoma užtvanka. Naujosios vandens saugyklos plotas sieks 40 kvadratinį kilometrą.

Nuotraukoje: Uralo atominės elektrinės pagrindinio korpuso statyba. B. Nazarovo nuotr.

Kryžium ir sutana prisidengus

Ten, kur dabar išdėstytos didžiulės „Zalgirio“ kolūkiečių karvių fermos, gražioje šventosios pakrantėje, tebestovi ir seno dvaro trobesiai. Fermose, šeriantį telyčias, mes sutikome senyvo amžiaus kolūkietį Petrą Kutkauską. Jis papasakojo, kad šis dvaras kažkada priklausė Vyžuonų parapijos klebonui Mileikui, pas kurį Kutkauskas kumečlavęs. Žemiau spausdiname šio kumečio pasakojimą.

Atsidūrėm mes po dievišku klebono sparneliu, kaip sakydavo tėtutis, visai netikėtai. Pamenu, man buvo tik 11 metų, kai tėvas, parduodęs savo devynis hektarus nederlingos žemės, nusprendė iš darbininkės Bartašinskienės kartu su broliu pirkti 20 hektarų žemės, kurią ji pasiskelbė parduosianti išsimokėtinai. Tėvas savo dalį pinigų darbininkei sumokėjo, o jo brolis, matydamas, kad ūkininkauti nesisekė, išvažiavo į Ameriką ir visą skolą paliko ant

tėvo galvos. Bartašinskienė, nieko nelaukdam, iškėlė varžytynes, ir mes likom pliki kaip tilvikai.

Tada ir nutarė tėvas Vyžuonų parapijos klebonui Mileikui pasiguositi.

— Turtų užsigeidė šioje ašarų pakalnėje, o dabar plikas pavaikščio, — pasakė tėvui klebonas. Paskui, gal prisiminęs tėvo dievo baimingumą, o gal žinodamas jo darbštumą, pasiūlė:

— Janonyse, savo kumetyne, duosiu kambarį, ir gyvenk. Dirbsi mano

dvarė — duonos turėsi. O ponu būti nebeužsimanyk. Vėl dievas nubaus.

Papasakojo sugrįžęs tėvas apie tokią klebonėlio mielaširdystę, apsisvertėm visi ir atkulinavom į klebonėlio dvarą.

O Mileikos, kaip žmonės sakė, ne pėsčio būta. Du dvarus turėjo. Vyžuonose su trimis žydukais bravorą valdė. Į bažnyčią užbėgdavo tik kad davatkos nesupytų. Nebuvo kada klebonėliui dievui garbinti. Vis po dvarus bėgioja, kumečius prie darbo spaudžia.

Penkiolika metų klebonėlio duoną valgėm, savo prakaitu jo laukus laistėm. Ir visi kumečiai nei dievo, nei bažnyčios nepripažinom. Tai klebono nešvarūs darbeliai mus laisvama-

nybėn pastūmėjo, mums akis atvėrė.

Tik tris šventes per metus turėjom. Visais sekmadieniais klebonas dirbti versdavo. Žiūrėk, sekmadienį, per pačias mišias, klebonas malkų piau išvaro.

— Dievo įsakymus, klebonėli, laužom, — sakydavom jam.

— Iš įsakymų sotūs nebūsit, o duonos visi išsižioję prašot, — atreždavo klebonas.

Gyveno dvaro kaimynystėje Antanas Pilkauskas. Žemės neblogo turėjo, o ji mūsų klebonėliui į akį krisdavo. Nežinom, kokios ten bėdos pas Pilkauską isimetė, bet iškriti jo gyvuliai. Žmonės kalbėjo, kad su klebonėlio valia ir galia taip atsitiko.

Kai išgirdo klebonas tas kalbas, pasikvietė Pilkauską ir sako jam:

Daug pasidarbavo Naujonių pradinės mokyklos moksleiviai, augindami trušius. Čia buvo sudarytos trušų auginimo brigados. Moksleiviai T. Anisimovas, J. Genys, B. Blažytė ir L. Kurčinskaitė išaugino net po 4—5 ilgausius. Viso moksleiviai išaugino 107 trušius.

Nuotraukoje: moksleivis Jonas Dilys prie savo gražuolių.

B. Silgalio nuotr.

Į mokyklą — automašina

Jau antri metai Anykščių plytinės darbininkų vaikai automašina važiuoja ir grįžta iš Burbiškio vidurinės mokyklos.

— Kiekvieną rytą visi susirenkame į vieną vietą ir laukiame automašinos. Jai atvažiavus, susėdame ir po 10—15 minučių būname Burbiškyje. Į pamokas niekada nepavėluojame. Už tokią didžiulę paslaugą mes labai dėkingi fabriko vadovybei, — sako devintokas Feliksas Užackas.

Paslauga tikrai didelė. Ja džiaugiasi ne tik mokiniai, bet ir jų tėvai.

V. VITKONAS

— Dievui ir bažnyčiai permažai duodi, už tai ir nelaimės apniko. Gerai, kad kleboną gerą turit. Neapleisiu savo parapijonų bėdų. Imk du arklis, porą geriausių karvių išsirink.

Nežinojo žmogelis kuo atsirūgš šita Mileikos mielaširdystė. Paėmė, vekselius pasirašė, o po metų dvasiškasis tėvelis paleido A. Pilkauską vėjais. Pats jo žemę iš varžytynių nupirko.

Maža buvo mūsų klebonėliui iš bažnyčios, maža iš dvarų ir bravoro plaukiančių pinigų. Pieninę įsirengė, bankelį atidarė, kaip seimonarys visur svarų žodį turėjo. Skriausdavo ką norėjo, o teisybės nemėgink ieškoti.

Pamenu, paskyrė mane į pieninę dirbti, o algos vis nemoka. Duos

du tris litus, ir vėl lauk. Praėjo keletas mėnesių, ir aš vieną dieną į kleboniją atidūmiau.

— Apmokėk algą, klebone.

Tas net dūsta iš pykčio. O čia pas jį dar bravoro kompanijonas sėdi ir juokiasi, kad kumetys savo poną prie sienos prispyrė.

— Durų man nerodyk, — sakau klebonui. — Utenoj teisėju Bermanas dirba. Kad netektų abiems prieš jį atsisototi. Aš kumetys, man tik nusisipiaut teismas, o jūs vis tik klebonas.

Neišlaikė dvasiško tėvelio nervai. Jis taip pylė kumščiu į stalą, kad grafinas su konjakėliu iškart žemėj atsidūrė.

(Bus daugiau)

73 moksleivių gyvenimo

Debeikių kultūros namuose

Debeikių kultūros namų salėje šiomis dienomis buvo apsilankęs Lietuvos TSR socialinio aprūpinimo ministras drg. Stimburys, kuris papasakojo Debeikių apylinkės kolūkiečiams, o taip pat ir Debeikių vidurinės mokyklos moksleiviams bei mokytojams apie drg. N. S. Chruščiovo kelionę po Jungtines Amerikos Valstijas, jo susitikimą su Amerikos darbo žmonėmis ir JAV vyriausybės atstovais, apie JAV darbo žmonių ir inteligentijos gyvenimą. Drg. Stimburys plačiai nušvietė JAV, o taip pat ir TSRS mokslo ir technikos pasiekimus. Susirinkusieji buvo labai sudominti drg. Stimburio pasakojimu.

R. AJERAITIS

Literatūra ir gyvenimas

BALYS SRIUBAS

Iš eilėraščių ciklo

„Žvaigždėtam Visatos lopšy“

NEMIGAS

Užgesino žvaigždes naktis,
Ir pakluonėse rūkas paklydo...
Visą naktį
Zmogaus akis
Skrodžia pilką Galaktikos šydą.
Visą naktį lekia
Keliu
Neliskrepiamu, amžinu — Zemė.
Ir aš bluosto sudėt negaliu, —
Slanakt mintys didžiausios gema.
Atsisėdu. Rašau. Vėl gulu.
Ir kažkas vėl kelia iš lovos.
Aplinkui — baisiai tylu,
O galvoj — raketa įsibrovus.
Ji užvirina mano mintis
Ir išvagla mano ramybę.
Ir dingsta naktį naktis,
Ir žvaigždės užgesę žiba. —
Aš žinau —
Ne vienas žmogus
Budį slanakt prie pultų Zemėj.
Ir raketos šuolis staigus
Purto naktį Visatos ramia.
Ir aš nuolat į dangų žiūriu...
Slanakt niekur nemiega žmonės!
Ir paklydę rūkai keleliu
Paryčiui grįžta vėl į pakluones.

Būna vakaro sutemos žiliosios,
Zydint liepoms
Senoms
Parkuose.
Supa šakos vėją pritilusį,
Ir naktis supa žemę pavargusią.

Tartum lopšį
Įsupa kosmosas
Ir paleidžia tolyn iš lėto mus.
Lekia Zemė...
Ir mano posmuose
Ji žodžius
Paverčia
Planetomis.

Įsiūbuok dar smarkiau linę savąją,
Begalybe,
Tarp saulių paklydėlių.
Jau pakilo lopšys tam —
Zemėje —
Žmogus — tavo kūdikis didelis.

Ž E M Ė

Nepavydžiu aš paukščiams sparnų
Ir žvaigždėms nepavydžiu aukščio,
Kai iš Žemės pats išeinu,
Virš zenito raketoms gaudžiant.

Klysta žvilgsnis paukščių takais
Ir mintis begalybėj sukas.
Zemė — motina! — Tavo vaikai
Neša vardą šį — saulę — lūpose!

BALYS RASCIUS

Traktorininko daina

Alksniuos pasinėręs upeliūkštis raivos.
Drungnas ryto vėjas dvelkia ajerais.
Aukštumą šturmuoju, kaip tada kareiviai,
Vis po penkiavagė
Ašmenim noragų —
Tik ražienos trapios byra po vikšrais.

Prakaitą nušluostau. Nosinaitė — gėlės, —
Visame kolūky panašios nerast...
Ją žaliame gegužų, kalantis pasėliams,
Mano mergučėlė —
Eermos melžėjėlė —
Dovanojo, leidus be kalbų suprast...

Pakelėj sietynu HES'o ugnys žėri.
Pirkios Maskvą girdi. Linksma ir gražu.
Mielas, gimtas sodžiaus, tavo liaudies gėriui
Dešimtį hektarų
Arimelio marių
Ant vikšrų plieninių šiandien aš vežu.

SAUGO RAŠYTOJO ATMINIMĄ

Nedaug Anykščių rajone atsirastų žmonių, kurie nematė gyvo liaudies rašytojo Antano Vienuolio. Tie, kurie prieš trejetą metų lankėsi poeto A. Baranausko klėtelėje, turėjo progos susitikti ir su šio istorinio paminklo pirmuoju globotoju — A. Vienuoliu. Su juo pasikalbėdavo ne tikai ekskursantai. Ateidavo žmonės pasiguosti, patarimo. Visiems mylimas rašytojas ir LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas padėdavo. O daugelį žmonių su A. Vienuoliu rišo ilgalaikė draugystė, pareigos, darbas.

Bet lyg Sventosios vanduo teka metai. Akmuo, ir tas apsamanoja. Laiko klostės uždangsto įvykius ir datas žmonių atmintyje.

Didelį darbą atlieka A. Vienuolio memorialinio muziejaus

darbuotojai, siekdami išsaugoti liaudies mylimo rašytojo atminimą. Jie renka įvairius daiktus, susijusius su A. Vienuolio gyvenimu, užrašinėja atsiminimus.

Muziejui padeda aktyvas, Rajono Pionierių namai organizavo išskylas į Užuožerių kaimą. Vadovaujami R. Ramanauskaitės, jaunieji leniniečiai surinko įdomią medžiagą apie rašytojo vaikystę ir jaunystę.

Šią vasarą muziejaus direktorė O. Sedelskytė pabuvojo Kaukaze. Ji aplankė vietas, kuriose gyveno ir kūrė A. Vienuolis, kalbėjosi su žmonėmis, pažinėjusiais rašytoją. Iš kelionės O. Sedelskytė atsivežė įdomių pasakojimų apie A. Vienuolio gyvenimą ir visuomeninę veiklą Kaukaze. Muziejus užmezgė ryšius su įžymiais to

krašto rašytojais, kurie rašo savo atsiminimus apie rašytoją.

Muziejaus surinkta memorialinė medžiaga parodo įvairius rašytojo gyvenimo momentus. Kursėnlečio J. Juodelio pasakojimuose matome A. Vienuolį Liepojos gimnazijoje, šiaulietės Br. Žilinskienės atsiminimai atskleidžia rašytojo išgyventus metus Maskvoje. Anykščių gydytoja A. Kavaliūnaitė duoda jo paskutiniųjų gyvenimo dienų vaizdus. Vertingų atsiminimų muziejui pateikė anykštėnai dailininkas K. Varnas, laiškinkas K. Dilys, kultūros namų meno vadovas Br. Zabiela. Savo atsiminimus apie A. Vienuolį rašo mokytojai Pr. Sulga ir Ulčinai.

Muziejuje surinkta memorialinė medžiaga padės dar ryškiau atskleisti žymaus žmogaus ir nuostabaus meninio žodžio meistro A. Vienuolio asmenybę.

Gal ir Tu, skaitytojau, žinai ką įdomaus apie šį rašytoją? Gal pažįsti žmonių, kurie susitikdavo su A. Vienuoliu? Parašyk ar pranešk muziejui, redakcijai.

B. Melėniskis

Į kurią Anykščių miesto pusę beatsuksi fotoobjektyvą — visur statybos, statybos! Šalia mažyčių namelių iškyla didžiuliai mūriniai pastatai. Nuo traukoje matome naujus gyvenamus namus Biliūno gatvėje.

Darbininko biblioteka

Kuklus Anykščių laisvanoriškos gaisrininkų draugijos dažytojo Alf. Ramoškos butas. Sienos papuoštos paveikslais, mezgimais, kampe — radijas. Bet labiausiai akį patraukia didžiulė etažerė. Joje stovi apie 200 knygų. Čia matome A. Vienuolio, J. Baltušio, Lazdynų Pelėdos raštus, rusų klasikų ir tarybinių rašytojų knygas. Kas mėnesį Alf. Ramoška įsigyja po 5—10 naujų knygų.

R. Eidukaitė

TU — SAULĖ

Išsipustė ruduo šalnomis.
Gruodas pilką žemę sukaustė.
Ko, brangioji, žvelgi šnairomis?
Ko nedrįsti manęs paklausti?
Ne upokšnis aptingęs esu,
Kurs užėjus šalčiams nurimsta,
Ir ne paukštis, kurs gieda balsu,
Kai pavasaris žalias atgimsta.
Trokštu veržtis be atvangos,
Kaip krioklys ant bedugnės krašto.
Bet ir jis netektų jėgos,
Jei šviesioji saulė užgestų.
Būki saulė šviesia dėl manęs —
Ar gegužį, ar rudenį vėsu! —
Ir lyg upė sunkias turbinas
Nepailsdamas sukli galėsiu.

ALFONSAS BRIEDIS

Kas vakarą vis žmogysta ateina.
(Jos vardas žinomas — tai Tinginytė).
— Dainuoki, — liepia, — lengvą gulbės dainą!
Kam su raketom į žvaigždynus skristi?
— Gana, — sakau, — kvepėjimo metelių
Ir išpuoduoto grožio mėneslenos!
Poetų posmuos turi rasti kelią
Šio amžiaus Milžinas — Žmogus ir plienas,
Kada ant stalo palinkstu, norėty
Sudėti dainą didžią ir nemarią, —
Kaip skrydžiai tarpplanetinių raketų
Ir kaip žmogaus sukurtos Kauno marios.

Naujos knygos Anykščių knygynė

R. Kiplingas. DZIUNG-LESE. Kauna 5,80 rb.
A. Briuštein. AUSTANT. Kauna 5,80 rb.
R. Sobatinis. KAPITONO BLADO ODISEJA. Kauna 10,75 rb.
V. Venckutonis, J. Staras. SODININKYSTĖ. Kauna 18,55 rb.

ANYKŠČIŲ MIESTAS... balom apriestas

Sakysit, antraštė pagal A. Baranauską. Iš tiesų, kadaise A. Baranauskas rašė: „Anykščių miestas kalnais apriestas, o jo viduriu Sventoji upė teka“. Pakeltus poeto žodžius, šiandien galima pasakyti: „Anykščių miestas... balom apriestas, o jo viduriu lygus asfaltas bėga“. Gera vaikščioti po tą asfaltą. Nei kojų sušlapsi, nei riešų išsisukinėsi. Bet pamėgink, drauguži, priemiesčio gatvėmis pereiti.

Nieko dar, kai sausa. Vienybės, Taikos, Leliūnų, Gėlių, Paupio, Žvejų, Kurklių, Anykštos, Aluntos gatvių gyventojai labai nesiskundžia. Per mėšinių išmuštas duobes šokinėja, nuo dulkių trinasi akis. Visi vargai ateina rudenį ir pavasarį. Kai pašlampa gatvės, be kaliošų nepasisauk jomis keliauti. Netgi su tokia apavu ne kokie reikalingai. Kai praeina mašina, lipk ant tvoros ar bėk keliolika

metrų daržan. Nusprendė žmonės surasti išeitį iš nemalios padėties. Mūsų laikraščio 85 numeryje pasirodė korespondencija: „Kur gatvių komitetai?“. Gerą dalyką skaitytojai pasiūlė: gatves gali remontuoti patys gyventojai! Jokių lėšų miesto vykdomojam komitetui nereikės išskirti. Užteks iš įmonių ir įstaigų išsirūpinti automašinas. Gatvių komitetui suorganizuos gyventojų talkas žvyrai vežti. Be abejo, neatsiras tokių žmonių, kurie nenorėtų taisyti savos gatvės.

Bet miesto vykdomojo komiteto darbuotojai atmetė tokį pasiūlymą. Pirmininkas Br. Puteikis atsakė re-

„...negrįstos gatvės užvežamos žvyru. Šiuo metu pilnai užvežta žvyro Taikos, Turgaus gatvėse. Paeiliui bus žvyruojamos ir kitos miesto gatvės. Be to, pranešame, kad į gatvių komitetų veiklą kapitalinis gatvių re-

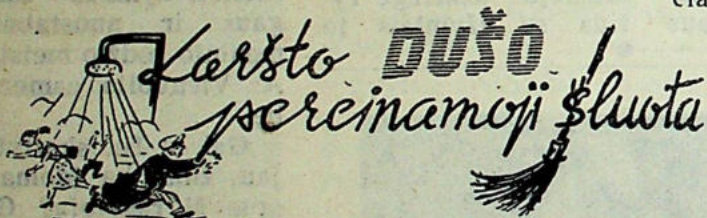
montas neįeina“.

Kaip matome, daug čia kalbama apie žvyrą ir žvyravimą. Gaila tik, kad dirbama ne pagal šiuos žodžius. Į Vienybės gatvės galą savivarčiai sunkvežimiai privertė krūvas... molio. Gražaus raudono molio. Jau dabar, kada dalį jo po gatvę ištaškė automašinos, reikia vaikščioti po purvyną. Kas bus toliau, išsklaidžius jį visą? Ištežusioje klampynėje ne vienam ir kaliošus teks palikti Panašiomis žemėmis užpilamos ir kitos gatvės.

Savo atsakyme redakcijai miesto vykdomojo komiteto pirmininkas Br. Puteikis rašo, kad „į gatvių komitetų veiklą kapitalinis gatvių remontas neįeina“. O instrukcijoje, išsiuntinėtoje gatvių komitetų pirmininkams, juodu ant baltą išdėstyta: „Gatvių komitetai organizuoja talkas gatvių aikščių tvarkymui“. Taigi, nežino kairė, ką daro dešinė.

Nemalonu vaikščioti Anykščių priemiesčiais... Miesto vykdomojo komitetas turėtų geriau organizuoti gatvių taisymą.

Alf. Briedis
(„K. d.“ koresp.)

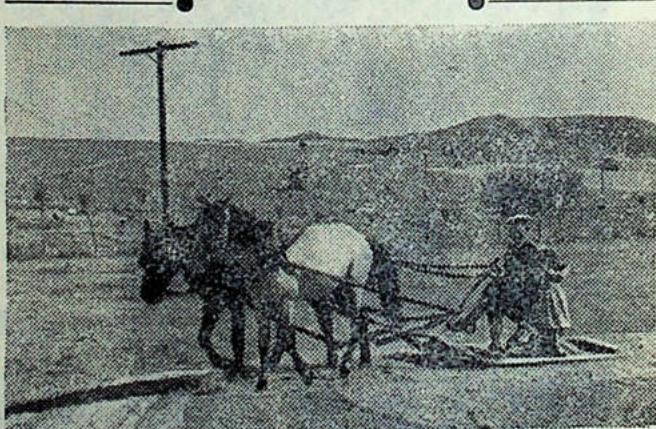

Ilgai galvojau, kur čia reikės ilgąkotę šluotą gabenti šį mėnesį. Jau maniau, kad P. Cvirkos vardo kolūkio karvių fermos darbuotojams šluotelę laikyti atsibodo ir jie ją perleis kitiems. Bet kur tau. Kai įsikibo fermos darbuotojai su vedėju Br. Laucium priešaky už šluotkočio, taip ir nebeneri skirtis su šiuo papuošalu.

Per spalio mėnesį cvirkiečiai taip sugebėjo karvutes nušerti, kad tos į dieną po du pilnus litrus pieno tedavė. 100 ha naudmenų per spalį pagaminėta vos daugiau kaip 5 centneriai pieno.

Saugokit šluotelę dar mėnesį vieną. Svelkinu ir linkiu nors kartą nuo negerovių apsišluoti.

„Karštas dušas“

Mūsų MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Pagyros, šakaliai ir tonos“

Taip pavadintame straipsnyje, išspausdintame „Kolektyvinio darbo“ Nr. 84 (1967), buvo kritikuojama „Laisvo artojo“ kolūkio valdyba už netvarką kiaušinių fermoje.

Juškonių apylinkės Tarybos pirmininkas drg. St. Sriubas redakcijai pranešė, kad kritika yra teisinga. Dabar kiaušinių ferma susirūpinta: sutvarkyti gardai, peraugę bekonai parduoti, išskirti žmonės ruošia fermai kurą.

„Kol grūdai klojime — ne visi tavo“

„Kolektyvinio darbo“ 86 (1969) numeryje buvo rašoma, kad, turėdami tik vieną kuliamają, Mičiurino vardo kolūkio žemdirbiai neturi ką veikti, o naktinė kulių pamaina neorganizuojama.

Pranešu, kad straipsnyje išdėstyti faktai atitiko tikrovę. Šis klausimas buvo apsvaistytas Mičiurino

vardo kolūkio valdybos posėdyje. Dabartiniu metu kuliama dvilim kuliama moslomis. Dirba ir naktinė kulių pamaina. Kolūkyje jau iškulta 50 procentų grūdinių kultūrų.

D. JAKSYS
Sventupio apylinkės DZD Tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

Amerikos metalurgų streikas

116 dienų truko streikas JAV plieno lydymo pramonėje. Pagal savo trukmę jis neturėjo lygių Amerikos darbininkų judėjimo istorijoje. Būdingas taip pat ir streiko užmojis. Jame dalyvavo daugiau kaip pusė milijono žmonių. Streikų banga buvo apėmusi įmones, gaminančias daugiau kaip 85 procentus JAV plieno.

Kai liepos mėnesio viduryje Amerikos metalurgai paskelbė streiką, įmonininkai manė, kad jie galės be ypatingo vargo pakirsti darbininkų valią ir priversti juos priimti kompanijų sąlygas. Streiko išvakarėse vykusių derybų metu JAV plieno liejimo magnatai griežtai atsisakė padaryti darbininkams kokias nors nuolaidas — padidinti darbo užmokestį ir pagerinti darbo sąlygas. Turėdami dideles plieno atsargas, jie, kaip rašė laikraštis „Niu-jork Taims“, tvirtai nutarė parodyti metalurgijos pramonės darbininkų profsajungai, kad „šeimininkas lieka šeimininkas“.

Bet metalurgijos kompanijos ir jų są-

jungininkai apsiriko. Streikininkai laikėsi nepaprastai tvirtai ir pareiškė, kad yra pasiryžę streikuoti tol, kol bus patenkinti jų iškelti reikalavimai. Su metalurgais pradėjo solidarizuotis ir kitų pramonės šakų darbininkai. Streikas plieno lydymo pramonėje įgavo bendranacionalinį pobūdį. Jo įtaka Amerikos ekonomikai darėsi vis didesnė. Plieno atsargos šalyje vis labiau mažėja. Dėl metalo trūkumo keblioje padėtyje atsidūrė automobilių pramonė ir kai kurios kitos pramonės šakos. Tuomet į talką monopolijoms atėjo valstybinė valdžia. Prieš streikininkus buvo panaudotas antidarbininkiškas Tافتو-Hartlio įstatymas. Šio įstatymo pagrindu JAV aukščiausiasis teismas parėmė žemesnės teismo instancijos sprendimą, kad metalurgų streikas pertraukiamas 80 dienų laikotarpiui.

Kaip rodo Amerikos spaudos atgarsiai, darbininkai pakluso teismo sprendimui labai nenoriai. Kai kurie iš

streikininkų jį apibūdino kaip „antaisi profsajungai“. Agentūra Junaited Pres Internėišnl praneša, kad darbininkai vadina teismo nutarimą „priemone kompanijos naudai“.

Amerikos metalurgai tvirtai ketina kovoti toliau.

Buržuazinė propaganda, apibūdindama padėtį Jungtinėse Amerikos Valstijose, stengiasi pavalzduoti ją taip, tartum šioje šalyje būtų kažkokia „klasinė harmonija“ bei „darbininkų ir kapitalistų bendradarbiavimas“. Amerikos metalurgų streikas gana įtikinamai paneigia tokius teigimus. Klasinė kova tarp darbo ir kapitalo Jungtinėse Amerikos Valstijose anal. tol nemažėja. Aple tai galima spręsti ir iš įvykių, susijusių su dabartiniu metalurgų streiku, ir iš to, kad per 8 šių metų mėnesius Jungtinėse Amerikos Valstijose įvyko 2.825 streikai. Juose dalyvavo 1 milijonas 670 tūkstančių darbininkų.

V. Charkovas

Redaktorius St. VINCIONAS

Lapkričio 17-18 d. d.

KINO TEATRE

„PERGALĖ“

žiūrėkite spalvotą dokumentinį filmą

„N. CHRUŠČIOVAS AMERIKOJE“

Seansų pradžia 17, 19, 21 val.

Jau priimama

prenumerata 1960 m. rajono laikraščiai

KOLEKTYVINIS
DARBAS,

o taip pat sąjunginiams ir respublikiniams laikraščiams ir žurnalams..

Užsiprenumeruokite laikraščius ir žurnalus!